

prima instanță: M. Murguleț
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 3ra-227/18

Î N C H E I E R E

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Igor Suslov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Suslov împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Municipal nr. 4 cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea înregistrării testamentului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Igor Suslov și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 23 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 12 septembrie 2016 Igor Suslov a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Spitalul Clinic Municipal nr. 4 cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea înregistrării testamentului.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în perioada 13 iunie 2016 – 16 iulie 2016 mama sa, Anastasia Mișareva a fost spitalizată în ÎMSP Spitalul Clinic Municipal nr. 4.

Menționează că la data de 17 iunie 2016 mama sa, Anastasia Mișareva i-a testat apartamentul nr. XXXXXX pe care îl deținea cu drept de proprietate privată, testamentul fiind semnat de către aceasta în prezența medicului de serviciu al Spitalului Clinic Municipal nr. 4, V. Grigoriev, care i-a confirmat capacitatea de exercițiu.

Invocă că testamentul a fost întocmit și semnat în seara zilei de vineri - 17 iunie 2016, când administrația spitalului deja nu era la locul de muncă, iar următoarele zile de 18 și 19 iunie 2016 au fost zile de odihnă.

Astfel, relevă că la data de 20 iunie 2016 s-a adresat administratorului Spitalului Clinic Municipal nr. 4 cu solicitarea de a autentifica testamentul întocmit de către mama sa, pentru expedierea ulterioară unui notar pentru a fi autentificat notarial, însă i-a fost refuzat verbal.

Sușține că în aceeași zi, 20 iunie 2016 a depus la Spitalului Clinic Municipal nr. 4, o cerere, prin care a solicitat autentificarea și înregistrarea testamentului, însă prin răspunsul pârâtului din 05 iulie 2016 i-a fost refuzat din motiv că, instituția prestează servicii medicale în domeniul îngrijirii medicale paliative și geriatrie, iar pentru întocmirea documentelor de moștenire urmează să se adreseze la notar.

Astfel, relevă că la data de 08 iulie 2016 a depus la Ministerul Sănătății o cerere prealabilă, iar prin răspunsul din 15 iulie 2016 a fost informat că, cererea sa a fost expediată spre examinare Consiliului mun. Chișinău, fondatorul ÎMSP Spitalul Clinic Municipal nr. 4.

Sușține că, cererea prealabilă nu a ajuns la destinatar, din care considerent la data de 27 iulie 2016 a depus la Consiliul mun. Chișinău copia scrisorii nr. S-7693/16 a Ministerului Sănătății adresată Consiliului mun. Chișinău, însă nu a primit răspuns.

Invocă că prin refuzul administratorului ÎMSP Spitalul Clinic Municipal nr. 4 de a înregistra testamentul întocmit de mama sa, a fost lipsit de posibilitatea autentificării testamentului la notar și ca consecință a fost lipsit de patrimoniu succesoral indicat în testament.

Solicită recunoașterea răspunsului Spitalului Clinic Municipal nr. 4 ca ilegal și obligarea Spitalului Clinic Municipal nr. 4 de a înregistra testamentul întocmit de mama sa, Anastasia Mișareva la data de 17 iunie 2016 cu autentificarea prin ștampila instituției și încasarea din contul Spitalului Clinic Municipal nr. 4 a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamantul prin cererea din 20 iunie 2016 a solicitat autentificarea testamentului în lipsa unui temei legal, mai mult ca atât, nu au fost prezentate probe prin care se confirmă că, Anastasia Mișareva a solicitat autentificarea testamentului din 17 iunie 2016 sau că a fost în imposibilitate de a se adresa sau invita un notar în incinta instituției medicale, făcând trimitere la prevederile art. 1459 din Codul civil.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de către Igor Suslov și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 09 ianuarie 2018 Igor Suslov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, a fost interpretată în mod eronat legea, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au fost apreciate arbitrar probele, nu a fost verificat raportul juridic și nu a fost motivată soluția pronunțată, ceea ce se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Menționează că instanțele de judecată eronat au concluzionat că, cerințele sale nu au fost probate în modul corespunzător, or, conform prevederilor art. 24

alin. (3) al Legii contenciosului, sarcina probațiunii este pusă anume pe seama pârâtului.

Invocă că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au aplicat prevederile Legii contenciosului administrativ.

Relevă că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 1459 din Codul civil concluzionând că, autentificarea testamentului de către medicul de serviciu al instituției medicale în care se afla internat testatorul la acel moment și capacitatea deplină de exercițiu a testatorului în momentul întocmirii testamentului, reprezintă condiții suficiente pentru valabilitatea acestuia, deoarece testamentul întocmit de către mama sa, cade sub incidența art. 1459 alin. (1) lit. a) din Codul civil, adică este un testament asimilat celor autentificate notarial.

Consideră că instanța de apel eronat a concluzionat faptul că, testamentul întocmit de către mama sa, ar fi unul valabil și putea fi înregistrat de către el direct la notar, deoarece testamentul nu întrunește condițiile minime de valabilitate pentru a fi asimilat celui notarial și, anume, nu are număr de înregistrare în registrul pârâtului, nu este aplicat sigiliul și ștampila pârâtului.

În acest sens, indică că prin răspunsul nr. 64 din 15 august 2016 notarul public Svetlana Criucova a refuzat înregistrarea testamentului enunțat din motiv că, lipsește numărul de înregistrare și ștampila pârâtului.

Mai indică că anume în sarcina subiecților de drept de autentificare prevăzuți în art. 1459 alin. (1) lit. a) din Codul civil este pusă obligația de a expedia/transmite testamentul la notar din raza instituției în vederea înregistrării acestuia, iar notarul urma să aplice prevederile pct. 22 al Ordinului Ministerului Justiției nr. 394 din 29 septembrie 2005 cu privire la aprobarea girurilor de autentificare și a certificatelor notariale și în mod obligatoriu urma să indice medicul ca martor, precum și faptul că, identitatea testatorului și a martorului a fost stabilită, capacitatea de exercițiu a acestora a fost verificată.

Susține că prin refuzul pârâtului de a autentifica și înregistra testamentul, a fost lipsit de dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 19, situat pe str. Armenească 42, mun. Chișinău, au fost încălcate prevederile art. 6 și art. 13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și ale art. 1 din Primul Protocol adițional al Convenției și art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 30 noiembrie 2017 (f.d. 85, vol. 2), iar cererea de recurs a fost depusă de către acesta la data de 09 ianuarie 2018 (f.d. 82, vol. 2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Igor Suslov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Igor Suslov asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Igor Suslov ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Igor Suslov se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic